

(savivaldybė, mokykla)

____ klasės (grupės) mokinio(-ės) _____
(vardas ir pavardė)

MATEMATIKA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
Pakartotinė sesija

2008 m. liepos 3 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kitokio aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite aiškiai ir įskaitomai mėlynai rašančiu parkeriu ar tušinuku. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai bus vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Galite naudotis braižybos įrankiais bei skaičiuokliu be tekstinės atminties.
- 1–6 uždaviniai pateikti su penkiais galimais atsakymais. Šiuo atveju apveskite raidę, žyminčią teisingą atsakymą. Jei nusprendėte pakeisti atsakymą, tai nubraukite anksčiau pasirinktąjį kryželiu **X** ir apveskite kito pasirinkto atsakymo raidę. Uždavinių su pasirenkamaisiais atsakymais sprendimai nebus tikrinami, todėl jų užrašyti nebūtina.
- 7–15 uždavinių sprendimus užrašykite po sąlyga paliktoje vietoje. Prašome rašyti tvarkingai. Atsakymas, pateiktas be sprendimo, bus vertinamas 0 taškų.
- Po 1–6 uždavinių ir užduoties pabaigoje palikta vietos juodraščiui. Vertinant darbą, į juodrašį nebus žiūrima.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

1–6 uždaviniai	7–15 uždaviniai	TAŠKŲ SUMA

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

I vertintojas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

II vertintojas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Mokyklinio brandos egzamino formulės

Trikampis. $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$, $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$,

$$S = \frac{1}{2}ab \sin C = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} = rp = \frac{abc}{4R};$$

čia a, b, c – trikampio kraštinės, A, B, C – prieš jas esantys kampai, p – trikampio pusperimetris, r ir R – įbrėžtinio ir apibrėžtinio apskritimų spinduliai, S – trikampio plotas.

Skritulio išpjova. $S = \frac{\pi R^2}{360^\circ} \cdot \alpha$, $l = \frac{2\pi R}{360^\circ} \cdot \alpha$;

čia α – centrinio kampo didumas laipsniais, S – išpjovos plotas, l – išpjovos lanko ilgis, R – apskritimo spindulys.

Ritinis. $V = \pi R^2 H$, šoninis paviršius $S = 2\pi RH$.

Kūgis. $V = \frac{1}{3}\pi R^2 H$, šoninis paviršius $S = \pi Rl$; čia l – kūgio sudaromoji.

Piramidė. $V = \frac{1}{3}SH$; čia S – piramidės pagrindo plotas, H – piramidės aukštinė.

Rutulys. $V = \frac{4}{3}\pi R^3$, $S = 4\pi R^2$.

Trigonometrinės funkcijos ir lygtys.

$$1 + \operatorname{tg}^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha};$$

$$\sin x = a, \quad x = (-1)^k \arcsin a + \pi k, \quad k \in \mathbf{Z}, \quad -1 \leq a \leq 1;$$

$$\cos x = a, \quad x = \pm \arccos a + 2\pi k, \quad k \in \mathbf{Z}, \quad -1 \leq a \leq 1;$$

$$\operatorname{tg} x = a, \quad x = \operatorname{arctg} a + \pi k, \quad k \in \mathbf{Z}.$$

α	0°	30°	45°	60°	90°
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	–

Išvestinių skaičiavimo taisyklės. $(cu)' = cu'$; $(u \pm v)' = u' \pm v'$; $(x^n)' = nx^{n-1}$;

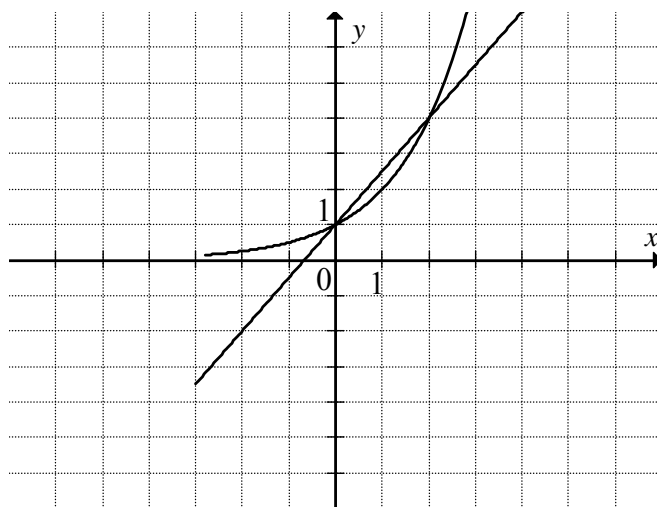
čia u ir v – diferencijuojamos funkcijos, c – konstanta.

Kiekvienas teisingas 1–6 uždavinio atsakymas vertinamas 1 tašku.

1. $\log_3(\log_2 8) =$

- A** 0   **B** 1   **C** $\log_6 8$ **D** $\log_3 4$ **E** 3

2. Paveiksle pavaizduotas lygties^I $2^x = 1,5x + 1$ grafinis sprendimo būdas^{II}.

Šios lygties sprendiniai^{III} yra:

- A** $-\frac{2}{3}$ ir 0   **B** 1 ir 4   **C** $-\frac{2}{3}$ ir 1   **D** 0 ir 2   **E** nėra sprendinių

3. Jei $f(x) = x^3 - 4x^2 - 3$, tai $f'(x) =$

- A** $3x^2$ **B** $3x^2 - 8x - 3$ **C** $3x^2 - 8x$ **D** $x^2(x - 4) - 3$ **E** $-5x$

<i>Čia rašo vertintojai</i>					
I	II	III			

¹ lygtis – równanie – уравнение

II grafinis spendimo būdas – graficzna metoda rozwiązania – графический способ решения

III sprendinys – rozwiązanie – решение

JUODRAŠTIS

^{II} ne didesnis – nie większy – не больше

III tikimybė – prawdopodobieństwo – вероятность

8. Išspręskite lygtį¹

$$(\cos x - 3) \left(\cos x - \frac{1}{2} \right) = 0.$$

(3 taškai)

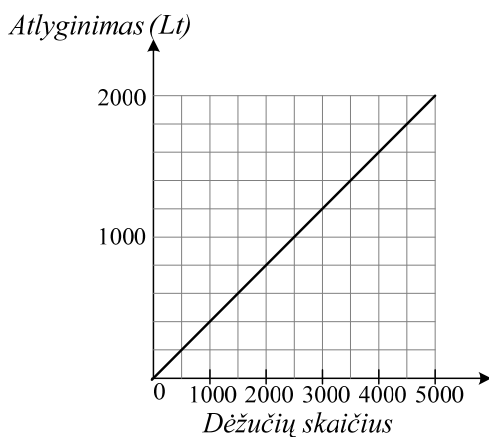
Čia rašo vertintojai		
I	II	III

Ats.: _____

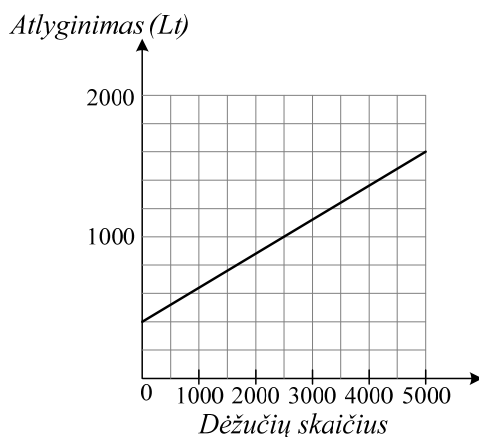
¹ lygtis – równanie – уравнение

- 9.** Adomas ir Benas dirba vienoje bendrovėje, gaminančioje dežutes. Šios bendrovės darbuotojai gali pasirinkti vieną iš dviejų apmokėjimo būdų, pagal kuriuos jiems apskaičiuojami atlyginimai per mėnesį. Žemiau pateikti grafikai¹ (tiesės^{II}) vaizduoja šiuos būdus (A ir B).

BŪDAS A

BŪDAS B

Adomas pasirinko apmokėjimo būdą A, o Benas – būdą B.

1. Gegužės mėnesį Adomas ir Benas pagamino po 2500 dėžučių. Kiek uždirbo kiekvienas iš jų?
(1 taškas)
2. Pateikite mokėjimo būdą B atitinkančią formulę^{III}, pagal kurią galėtume apskaičiuoti Beno atlyginimą, žinodami jo pagamintų per mėnesį dėžučių skaičių.

(1 taškas)

(3 taškai)

Dėžučių skaičių žymėkite raide x , atlyginimo dydį – raide y .

<i>Taškų suma</i>			
-------------------	--	--	--

| Čia rašo vertintojai

/

11

A

Ats.: 1. 2.

¹ grafikas – wykres – график

^{II} tiesè – prosta – прямая

^{III} mokėjimo būdą atitinkanti formulė – wzór odpowiadający sposobowi opłaty – формула соответствующая способу платежа

10. Duotas reiškiny^I $\sqrt{x^2 - 2x - 3}$.

1. Paaiškinkite, kodėl šis reiškinys neturi prasmės^{II}, kai $x = 2$.

(1 taškas)

2. Nustatykite x reikšmes^{III}, su kuriomis šis reiškinys turi prasmę.

(3 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

Taškų suma			
------------	--	--	--

Ats.: 1. _____

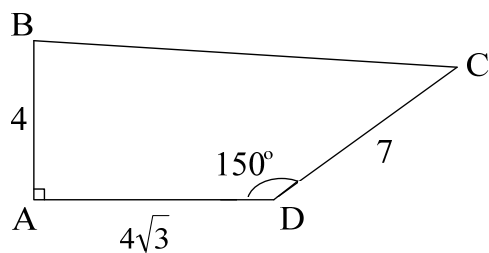
2. _____

^I reiškinys – wyrażenie – выражение

^{II} neturi prasmės – nie ma sensu – не имеет смысла

^{III} reikšmė – wartość – значение

- 11.** Keturkampio^I $ABCD$ kraštinės^{II} $AB = 4$, $CD = 7$, $AD = 4\sqrt{3}$, $\angle ADC = 150^\circ$, o $\angle BAD$ – statusis^{III}.

1. Apskaičiuokite atkarpos^{IV} BD ilgį^V.
2. Parodykite, kad $\angle ADB = 30^\circ$.
3. Apskaičiuokite atkarpos BC ilgį.

(1 taškas)

(1 taškas)

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

Taškų suma			
------------	--	--	--

^I keturkampis – czworokąt – четырёхугольник

^{II} kraštinė – bok – сторона

^{III} statusis – prostokątny – прямоугольный

^{IV} atkarpa – odcinek – отрезок

^V ilgis – długość – длина

Ats.: 1. _____ 3. _____

- (2 taškai)

[illegible]

Ats.: _____

II suma – suma – cymma

13. Nedidelė įmonė surenka ir parduoda automobilius. Per mėnesį surinktų ir parduotų automobilių kaštai^I $K(x)$ ir pajamos^{II} $p(x)$ (eurais) apskaičiuojami pagal formules:

$$K(x) = 2600 + 0,4x^2,$$

$$p(x) = 150x - 0,6x^2,$$

x – įmonėje surinktų ir parduotų per mėnesį automobilių skaičius.

- Parodykite, kad įmonės mėnesio pelnas^{III} (nuostolis^{IV}) apskaičiuojamas pagal formulę

$$P(x) = -x^2 + 150x - 2600$$
 (pelnas = pajamos – kaštai). (1 taškas)
- Apskaičiuokite įmonės pelną, jei per mėnesį įmonė surinko ir pardavė 100 automobilių. (1 taškas)
- Parodykite, kad didžiausią pelną įmonė gautų tada, jei per mėnesį surinktų ir parduotų 75 automobilius. (2 taškai)

Ats.: 2.

I kaštai – koszty – стоимость
II pajamos – dochód – доход
III pelnas – zysk – прибыль
IV nuostolis – strata – убыток

14. Telekomunikacijų bendrovės „Kalbėkime“ vadybininkas klientui pasiūlė du telefoninių pokalbių planus „**Mano miestas**“ ir „**Šalis**“.

„Mano miestas“			„Šalis“		
Mėnesio mokestis	Nemokami vietiniai pokalbiai per mėnesį		Mėnesio mokestis	Nemokami tarp miestiniai pokalbiai per mėnesį	
	dienos laiku	nakties laiku		dienos laiku	nakties laiku
25 Lt	2 val.	10 val.	25 Lt	1 val.	2 val.

Viršiję nemokamo laiko limitą mokėsite pagal šiuos tarifus:

Vietinių pokalbių tarifai (Lt/min.)		Tarp miestinių pokalbių tarifai (Lt/min.)	
dienos laiku	nakties laiku	dienos laiku	nakties laiku
0,15 Lt/min.	0,05 Lt/min.	0,30 Lt/min.	0,12 Lt/min.

Yra žinoma, kad klientas vidutiniškai per mėnesį prakalba:

Vietiniai pokalbiai		Tarp miestiniai pokalbiai	
dienos laiku	nakties laiku	dienos laiku	nakties laiku
5 val.	9 val.	1 val.	3 val.

1. Parodykite, kad klientas, mokėdamas pagal pokalbių planą „**Mano miestas**“, per mėnesį sumokėtų 91,6 Lt.

(1 taškas)

2. Kurį planą klientui naudingiau pasirinkti? Atsakymą argumentuokite.

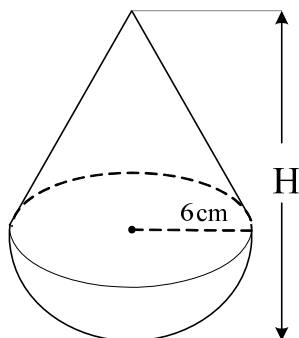
(3 taškai)

Čia rašo vertintojai
I II III

Taškų suma

Ats.: 2. _____

- 15.** Medinis žaisliukas sudarytas iš kūgio^I ir pusrutulio^{II} (žr. pav.). Kūgio pagrindo spindulys^{III} lygus pusrutulio spinduliui ir jo ilgis yra 6 cm.

Kūgio tūris^{IV} lygus dviem trečdaliams pusrutulio tūrio.

1. Parodykite, kad kūgio tūris lygus $96\pi \text{ cm}^3$.
(1 taškas)
2. Kiek sveria žaisliukas, jei 1 cm^3 medienos sveria $0,4 \text{ g}$? Laikykite $\pi = 3,14$.
(2 taškai)
3. Apskaičiuokite žaisliuko aukštį^V H.
(2 taškai)

[illegible]

<i>Taškų suma</i>			
-------------------	--	--	--

¹ kūgis – stożek – конус

^{II} pusrutulis – półkula – полушар

III pagrindo spindulys – promień podstawy – радиус основания

IV tūris – objętość – объём

^V aukštis – wysokość – высота

Ats.: 2. _____ 3. _____

JUODRAŠTIS

